

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2012

Διαδικασία ασύλου: Τα προβλήματα εντείνονται καθώς δεν λειτουργούν οι νέες υπηρεσίες

Έναν χρόνο μετά τη θέσπιση νέων κανόνων και διαδικασιών για τη χορήγηση ασύλου και άλλων μορφών διεθνούς προστασίας, καμμία από τις υπηρεσίες που προβλέπει ο νόμος δεν έχει λειτουργήσει, παρά τις αυξημένες ανάγκες και τα σοβαρά προβλήματα, επισημαίνει ο Συνήγορος του Πολίτη. Ο νόμος 3907/2011 προβλέπει τη λειτουργία - εντός 12 μηνών- της Υπηρεσίας Ασύλου και της Αρχής Προσφυγών καθώς επίσης και της Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής για την διαχείριση των μικτών ροών στα σημεία εισόδου. Ο Συνήγορος του Πολίτη καλεί τους αρμόδιους φορείς να εφαρμόσουν τις ισχύουσες διατάξεις, και να παρακολουθήσουν την αποτελεσματική εφαρμογή των μέτρων εκ μέρους της κεντρικής διοίκησης σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς. Επισημαίνει επίσης ότι η παράταση της υφιστάμενης κατάστασης εκθέτει διεθνώς την χώρα.

Ο Συνήγορος του Πολίτη είχε ήδη αποστείλει στους αρμόδιους φορείς έκθεση αυτοψίας, την οποία είχε πραγματοποιήσει από κοινού με την Εθνική Επιτροπή Δικαιωμάτων του Ανθρώπου στην περιοχή του Έβρου (18-20 Μαρτίου 2011, δελτίο Τύπου της 5 Απριλίου 2011). Στην έκθεση καταγράφονται τα προβλήματα και συγκεκριμένες προτάσεις. Τα σημαντικότερα προβλήματα, τα οποία είχαν επισημανθεί κατά την διενέργεια της αυτοψίας, εντοπίζονταν κυρίως:

- α) στον εντοπισμό των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και την διαδικασία ασύλου,
- β) στην ακολουθούμενη πρακτική της επιβολής διοικητικής απέλασης και προσωρινής κράτησης αδιακρίτως στο σύνολο των εισερχομένων αλλοδαπών, και
- γ) στις άθλιες συνθήκες στους χώρους κράτησης.

Παρά την παρέλευση ιδιαίτερος μεγάλου διαστήματος από την αποστολή της έκθεσης και παρά την ένταση των προβλημάτων και την ανάγκη άμεσης και αποτελεσματικής αντιμετώπισής τους, ο Συνήγορος του Πολίτη διαπιστώνει ότι μέχρι σήμερα η διοίκηση δεν έχει ανταποκριθεί στις προτάσεις της ανεξάρτητης αρχής, με αποτέλεσμα, πέραν των άλλων, να εκτίθεται η χώρα διεθνώς (βλ. παράρτημα).

Για πληροφορίες: Ρόη Τζαβάρα τηλ.210 7289610, Τζάθα Αγγέλα τηλ. 210 7289627, Παραγουίος Πέτρος τηλ 210 7289625

Παράρτημα: Προτάσεις για την αντιμετώπιση της ιδιαίτερως κρίσιμης κατάστασης στα σημεία εισόδου

- Υλοποίηση των δεσμεύσεων που έχουν ήδη εξαγγελθεί από τους συναρμόδιους φορείς για άμεσα συγκεκριμένα μέτρα εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος.
- Άμεση ανάγκη σχεδιασμού δράσης για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της κατάστασης στα σημεία εισόδου από την κεντρική διοίκηση σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών για την υλοποίησή τους, καθώς και την εποπτεία της εφαρμογής των ανωτέρω δράσεων.
- Άμεση αξιοποίηση και εντατικοποίηση των διαδικασιών της χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για λήψη έκτακτων μέτρων με διαδικασίες πρόσφορες για την αντιμετώπιση των τρεχουσών αναγκών, όπως είναι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης, η παροχή κατάλληλων υπηρεσιών, ο εντοπισμός των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και ευπαθών ατόμων (π.χ. ασυνόδευτα ανήλικα, θύματα παράνομης διακίνησης ανθρώπων, άτομα με προβλήματα υγείας κλπ.)
- Εξεύρεση κατάλληλων δομών κράτησης, καθώς και δομών υποδοχής και φιλοξενίας ατόμων, που χρήζουν ειδικής μέριμνας (π.χ. αιτούντες άσυλο, ασυνόδευτα ανήλικα, θύματα παράνομης διακίνησης κλπ.)
- Άμεση εφαρμογή των διαδικασιών καταγραφής και εντοπισμού των δικαιούχων διεθνούς προστασίας και των ευπαθών ομάδων στον απολύτως αναγκαίο χρόνο.
- Εξασφάλιση της πρόσβασης στην διαδικασία ασύλου και βελτίωση της διαδικασίας ασύλου (π.χ. θέσπιση νομοθετικού πλαισίου για την πρόσληψη διερμηνέων, εξειδικευμένο προσωπικό, βελτίωση της διαδικασίας κλπ.)
- Εξορθολογισμός του συστήματος κράτησης, κυρίως προς την κατεύθυνση της εφαρμογής των προβλεπόμενων εναλλακτικών μέτρων για τους αιτούντες άσυλο, τα ασυνόδευτα ανήλικα, τις ευπαθείς ομάδες, και τις ανέφικτες απελάσεις, καθώς μέχρι σήμερα η κράτηση δεν έχει καταφέρει να εξυπηρετήσει τον σκοπό για τον οποίο επιβάλλεται, αλλά αντιθέτως έχει προκαλέσει σειρά καταδικαστικών αποφάσεων για την χώρα μας από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.
- Δημιουργία δικτύων συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων φορέων της κεντρικής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών με σκοπό τη διαβούλευση και άμβλυση των αντιθέσεων και αντιδράσεων που έχουν εγερθεί από τις τοπικές κοινωνίες κατά της ίδρυσης Κέντρων Πρώτης Υποδοχής.
- Στελέχωση των αρμοδίων υπηρεσιών, και κυρίως της ΕΛ.ΑΣ., με κατάλληλο και επαρκές προσωπικό, καθώς και παροχή υπηρεσιών υγείας και νομικής συνδρομής σε συνεργασία με τοπικούς φορείς (π.χ. αυτοδιοίκηση, νοσοκομείο, ιατρικό και δικηγορικό σύλλογο) και οργανώσεις, που δραστηριοποιούνται στο πεδίο.
- Πλήρης και αποτελεσματική λειτουργία της διαδικασίας οικειοθελούς επαναπατρισμού, η οποία θα εξασφαλίζει την ασφαλή επιστροφή στις χώρες προέλευσης, για όσους δηλώνουν την πρόθεση επιστροφής.
- Ανάγκη επανασχεδιασμού του συνολικού συστήματος διαχείρισης των μικτών ροών στα σημεία εισόδου, δεδομένου ότι η μέχρι τώρα εμπειρία των εμπλεκόμενων φορέων σε συνδυασμό με την παρούσα κατάσταση καταδεικνύει την αναποτελεσματικότητά του.